

Bruksela, dnia 7.12.2016 r.
COM(2016) 942 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

EUROPEJSKI KORPUS SOLIDARNOŚCI

W KIERUNKU EUROPEJSKIEGO KORPUSU SOLIDARNOŚCI

I. Solidarność w Europie

Unię Europejską zbudowano na koncepcji solidarności: solidarności obywateli, solidarności państw członkowskich oraz solidarności w działaniach podejmowanych wewnątrz Unii i poza jej granicami. Solidarność stanowi wspólną wartość, do której społeczeństwo europejskie przywiązuje dużą wagę. Stanowi o charakterze europejskiego projektu, który powinien być nieustannie odnawiany, formułowany od nowa oraz wzmacniany. Stanowi część europejskiej osnowy, która sprawia, że marzenie o Europie ciągle inspiruje kolejne pokolenia. Unia Europejska to więcej niż wspólne zasady, instytucje czy rynki – to wspólnota wartości.

Pogłębiona solidarność utrzyma jedność Europy. Dzięki wysokim standardom moralnym zapewnia poczucie wspólnoty niezbędne w zmaganiach z obecnymi i przyszłymi kryzysami. Stanowi busolę pozwalającą młodym Europejczykom na zaspokajanie ich aspiracji w dążeniu do tworzenia lepszej Unii. To właśnie w ich umysłach i sercach tkwi siła oraz potencjał intelektualny potrzebny do dalszego rozwoju europejskiego projektu. Moralnym obowiązkiem liderów sprawujących obecnie władzę jest zaś przygotowanie fundamentów tej solidarności.

Przewodniczący Juncker w swoim orędziu o stanie Unii z dnia 14 września 2016 r. przedstawił koncepcję Europejskiego Korpusu Solidarności:

„Wielu młodych ludzi w Europie ma zacięcie społecznikowskie i chce wnieść znaczący wkład do społeczeństwa i pomóc w wyrażaniu solidarności. Możemy im stworzyć możliwości takiego działania. [...] **Solidarność jest spoiwem, które jednoczy naszą Unię.** [...] Młodzi ludzie w całej UE będą mogli pomagać jako wolontariusze tam, gdzie pomoc jest najbardziej potrzebna, aby reagować na sytuacje kryzysowe, [...] młodzi ludzie będą mieli możliwość rozwijania swoich umiejętności i nie tylko wykonywania pracy, ale i nabywania cennych ludzkich doświadczeń”.

Młodzi Europejczycy potrzebują lepszych oraz łatwiej dostępnych możliwości wyrażania swojej solidarności. Europejski Korpus Solidarności połączy pełnych entuzjazmu oraz zaangażowania młodych ludzi, którzy wyrażają gotowość i chęć podjęcia pracy nad wspólnym projektem solidarnościowym. Dostarczy on inspiracji oraz poczucia własnej wartości młodym ludziom, którzy chcą nieść pomoc, uczyć się i rozwijać, jednocześnie zyskując bezcenne doświadczenie. Założeniem Europejskiego Korpusu Solidarności jest to, aby do 2020 r. w jego szeregi wstąpiło pierwsze 100 000 młodych Europejczyków.

Europejski Korpus Solidarności wzmocni fundamenty pracy solidarnościowej w całej Europie. Zapewni on duże możliwości wspierania europejskich organizacji, które oferują

młodym ludziom możliwości solidarnego działania. Będzie on służył potrzebom szczególnie wrażliwych społeczności oraz potrzebom krajowych i lokalnych struktur, których zaspokojenie będzie wiązało się z podejmowaniem działań w wielu sferach, takich jak dostarczanie żywności potrzebującym, czyszczenie lasów i plaż, świadczenie pomocy regionom dotkniętym klęskami żywiołowymi oraz pomocy w integracji uchodźców.

II. Czas na Europejski Korpus Solidarności

Wielu już się zaangażowało...

Młodzi Europejczycy z chęcią angażują się w działania podejmowane w ich społecznościach. Około połowa z nich należy co najmniej do jednej organizacji. Najbardziej popularnymi organizacjami są kluby sportowe (29 %), kluby lub organizacje młodzieżowe (16 %), miejscowe organizacje wspierające lokalne społeczności (11 %), a także organizacje kulturalne (10 %). Co czwarty młody mieszkaniec Unii Europejskiej w ciągu ostatnich 12 miesięcy brał udział w zorganizowanych działaniach w ramach wolontariatu – były to głównie działania związane z pomocą charytatywną, humanitarną i rozwojową, ochroną środowiska, edukacją, szkoleniami oraz sportem¹.

Dzięki Europejskiemu Funduszowi Społecznemu oraz Inicjatywie na rzecz zatrudnienia ludzi młodych ci ostatni mają wiele możliwości angażowania się w swoim kraju w działania, które mają na celu wspieranie integracji oraz włączenia społecznego. Zyskują dzięki temu doświadczenie zawodowe oraz wyrażają swoją solidarność ze szczególnie wrażliwymi społecznościami oraz osobami na terenie całej UE.

...lecz jeszcze więcej osób mogłoby się zaangażować...

Liczba osób zainteresowanych uczestnictwem w wolontariacie przewyższa liczbę oferowanych możliwości. Tylko 6 % młodych ludzi potwierdziło, że poświęcili swój czas na pobyt za granicą w celu uczestnictwa w wolontariacie, natomiast spośród młodzieży temu zaprzeczającej 88 % stwierdziło, że nie mieli ku temu okazji. W ujęciu ogólnym ponad czterech na dziesięciu młodych Europejczyków twierdzi, że podjęłoby pracę, studia lub wzięłoby udział w szkoleniach na terenie innego państwa UE².

Prowadzone obecnie badania³ wskazują na to, że w sektorach związanych z solidarnością w UE w 2015 r. zatrudnionych było ponad 40 milionów osób. Tytułem przykładu, szacowana siła robocza zaangażowana w pracę społeczną oraz działania integracyjne, w tym działania w zakresie przyjmowania i integracji osób ubiegających się o azyl i migrantów, wynosi obecnie 170 000 osób. Szacowana siła robocza jest większa w sektorach takich jak edukacja oraz opieka zdrowotna. Orientacyjną ocenę potencjalnego zainteresowania umożliwiają dane zamieszczone na portalu EURES⁴, które wskazują, że około 80 000 osób poszukuje pracy poza granicami swojego państwa w sektorach związanych z solidarnością.

¹ Eurobarometr „Młodzież Europejska” 2015 (WE, 408).

² Eurobarometr Parlamentu Europejskiego „Młodzież Europejska w 2014 r.” (EP EB395).

³ Przygotowywane obecnie sprawozdanie pt. „Zapotrzebowanie na zasoby ludzkie w sektorach UE związanych z solidarnością”.

⁴ Ocena na podstawie punktowo określonego stanu faktycznego w listopadzie bieżącego roku. Na portalu gromadzone są oferty pracy, a jego użytkownicy mogą je wyszukiwać oraz przygotować swoje CV online, co pozwala zarejestrowanym na portalu pracodawcom na znalezienie pracowników. W szablonie CV można zamieścić informacje na temat wykształcenia, doświadczenia zawodowego oraz poszukiwanej pracy.

...niektórzy angażują się bardziej niż inni...

Badania wskazują, że liczba młodych osób ze wszystkich grup społeczno-demograficznych, które angażują się w wolontariat, mogłaby być wyższa. Młodzi ludzie, którzy zakończyli edukację w wieku co najmniej 20 lat, to grupa, w przypadku której uczestnictwo w zorganizowanych działaniach w ramach wolontariatu było częstsze (26 %) niż wśród młodych ludzi, którzy swoją edukację zakończyli w wieku 16–19 lat (20 %) lub w wieku co najwyżej 15 lat (15 %). W 2014 r. zaledwie nieco ponad jedna czwarta młodych ludzi biorących udział w zorganizowanych formach wolontariatu otrzymała formalne potwierdzenie takiego udziału (np. w formie zaświadczenia lub dyplomu).

Młodzi ludzie wyrażają znaczne zainteresowanie pracą w innym państwie UE, istniejące programy nie są jednak w stanie sprostać temu zainteresowaniu. Od początku istnienia inicjatywy „Twoja pierwsza praca z EURES-em” w ramach programu EaSI (2014–2020) zatrudnienie znalazło tylko 1 469 osób, podczas gdy liczba osób zarejestrowanych oraz wnioskujących o pomoc wyniosła 8 615.

...dlatego projekt Europejskiego Korpusu Solidarności musi być ambitny i kierować ofertę do wszystkich grup.

Wszystkie te kwestie kreślą obraz niespełnionych oczekiwań młodych ludzi, nie tylko w odniesieniu do zapotrzebowania na udział w wolontariatach opartych na koncepcji solidarności, lecz także w odniesieniu do zapotrzebowania na pracę związaną z solidarnością – zarówno w kraju, jak i za granicą. Działania solidarnościowe stanowią tu wspólny wątek. Należy zapewnić więcej lepszych możliwości, oferując szeroki wachlarz działań, uczestnictwo w odpowiednich szkoleniach oraz formalne wyrazy uznania wobec zdobytych umiejętności i doświadczenia. Aby zapewnić szerokie uczestnictwo, podejmowane działania powinny obejmować szeroki zakres umiejętności. Uczestnicy Europejskiego Korpusu Solidarności, którzy chcieliby poszerzyć swoje perspektywy zawodowe, wnosząc jednocześnie swój wkład w ideę solidarności, potrzebują więcej możliwości.

III Cel, zasady oraz wartość dodana

Kluczowym celem Europejskiego Korpusu Solidarności jest wzmocnienie spójności oraz promowanie solidarności w społeczeństwie europejskim. Pozwoli to większej liczbie młodych ludzi na udział w szerokim zakresie działań solidarnościowych realizowanych w ramach wolontariatu lub pracy zawodowej, umożliwiających rozwiązanie różnych problemów w całej Europie. Europejski Korpus Solidarności będzie udzielał wsparcia ścierającym się z różnymi wyzwaniami i kryzysami władzom i organom państwowym oraz lokalnym, organizacjom pozarządowym oraz przedsiębiorstwom, a także młodym ludziom w jego szeregach. Europejski Korpus Solidarności będzie opierał się na wartości solidarności. Zgodnie ze swoją deklaracją misji Europejski Korpus Solidarności skupia młodych ludzi w celu stworzenia bardziej integracyjnego społeczeństwa, wspierania osób słabszych i reagowania na wyzwania społeczne. Młodzi ludzie, którzy chcą pomagać innym, uczyć się i rozwijać, będą mogli zdobyć w nim inspirujące i rozwijające doświadczenia.

Działalność Korpusu będzie podporządkowana zbiorowi kluczowych zasad, których będą musieli przestrzegać młodzi uczestnicy. Zasady te odnoszą się między innymi do

poszanowania godności ludzkiej i praw człowieka, propagowania idei społeczeństwa opartego na zasadzie uczciwości i równości, wnoszenia istotnego wkładu w życie społeczne, przestrzegania zasad oraz praktyk, jakimi kierują się organizacje uczestniczące, oraz dobrowolnego wyboru młodych osób wyrażających życzenie uczestnictwa w Europejskim Korpusie Solidarności. Wszyscy młodzi ludzie powinni otrzymać możliwość udziału w tej inicjatywie, niezależnie od swojego pochodzenia, wykształcenia, poziomu umiejętności czy sprawności.

Każda z organizacji uczestniczących i organizacji pośredniczących w zakresie oferty rozwoju zawodowego (na przykład publiczne służby zatrudnienia) będzie musiała podpisać Kartę Europejskiego Korpusu Solidarności określającą prawa i obowiązki takich organizacji na każdym etapie doświadczenia solidarnościowego uczestników: rejestracja, wybór oraz czynności podejmowane przed przyjęciem oferty, w trakcie realizacji projektu oraz po jego zakończeniu. Obowiązkiem organizacji uczestniczących zapisanym w Karcie jest także zapewnienie bezpiecznych warunków życia i pracy uczestnikom Europejskiego Korpusu Solidarności. Organizacje uczestniczące lub pośredniczące wspierające udział w projekcie zapewnią również niezbędne szkolenia oraz wsparcie potrzebne uczestnikom w wypełnianiu ich zadań. Organizacje uczestniczące będą wystawiać zatrudnionym uczestnikom zaświadczenia o udziale w projekcie oraz w stosownych przypadkach dokumentować rezultaty w zakresie wiedzy uzyskanej przez uczestników podczas realizacji projektu. Ponadto organizacje uczestniczące nie mogą wymagać żadnego wkładu finansowego ani opłat od uczestników Europejskiego Korpusu Solidarności.

Europejski Korpus Solidarności połączy dwa uzupełniające się filary: wolontariat i pracę zawodową.

Filar dotyczący wolontariatu będzie stanowił wzmocnienie i rozszerzenie istniejącego programu wolontariatu europejskiego finansowanego ze środków programu Erasmus+. W programie tym w ciągu ostatnich 20 lat wzięło udział około 100 000 młodych osób. Opiera się on na jasnych standardach jakości, takich jak akredytacja organizacji, i udowodnił, że jest w stanie przyczynić się do rozwijania umiejętności i kompetencji młodych ludzi potrzebnych do udziału w życiu społecznym oraz przy poszukiwaniu pracy. 70 % wolontariuszy działających w ramach wolontariatu europejskiego uważa, że doświadczenie to zwiększyło ich szanse na rynku pracy, 74 % z nich wyraziło opinię, że poszerzyli umiejętności w zakresie przedsiębiorczości, a 85 % było zdania, że zdobyli nowe umiejętności dotyczące pracy w grupie.

Udział w wolontariacie w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności powinien stanowić dla wszystkich młodych osób znaczące osiągnięcie oraz atut przy ubieganiu się o pracę. Europejski Korpus Solidarności zapewniłby wielu młodym Europejczykom okazję do zaangażowania się w działalność, która ma sens i która może okazać się przepustką pozwalającą wejść na rynek pracy.

Europejski Korpus Solidarności, opierający się na podstawach prawnych odpowiednich programów, będzie wspierał młodych ludzi w działalności wolontariackiej podejmowanej w ich własnym lub innym państwie w wymiarze od dwóch do dwunastu miesięcy. Początkowe wdrożenie tej inicjatywy będzie się opierać głównie na dobrze ugruntowanej i efektywnej sieci krajowych agencji programu Erasmus+. Inne działania z zakresu wolontariatu będą finansowane w ramach istniejących programów, takich jak LIFE, Europa dla obywateli, Fundusz Azylu, Migracji i Integracji, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz program działań w dziedzinie zdrowia. Koszty zakwaterowania,

wyżywienia, podróży, ubezpieczenia oraz kieszonkowego wolontariuszy będą zasadniczo pokrywane ze środków unijnych.

Filar dotyczący pracy zawodowej zapewni młodym osobom możliwość podjęcia pracy, odbycia stażu lub praktyki zawodowej w wielu różnych sektorach zaangażowanych w działania solidarnościowe w ich własnym lub innym państwie, potrzebujących wysoko zmotywowanej i prospołecznej młodzieży. Filar ten będzie tworzony stopniowo za pomocą partnerstw z publicznymi organami i służbami (zwłaszcza z publicznymi służbami zatrudnienia), organizacjami pozarządowymi o ugruntowanej pozycji oraz organizacjami działającymi w wyżej opisanych sektorach, w oparciu na przykład o już istniejące partnerstwa zaangażowane w realizację projektów wolontariackich. Przydzielanie uczestnikom Europejskiego Korpusu Solidarności konkretnych ofert będzie się odbywać za pośrednictwem tych partnerstw. Praktyki zawodowe w ramach Korpusu będą trwać od dwóch do dwunastu miesięcy w pełnym lub niepełnym wymiarze godzin. Działania będą początkowo finansowane ze środków programu Unii Europejskiej na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych (EaSI) i innych istniejących programów UE, takich jak Fundusz Azylu, Migracji i Integracji oraz Europa dla obywateli.

Działania w ramach filaru dotyczącego pracy zawodowej będą uzupełniać działania krajowych służb zatrudnienia, a w szczególności europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES), która, w ogólnym zakresie, wspiera informowanie i pośrednictwo w zatrudnianiu pracowników we wszystkich państwach członkowskich. Dzięki oparciu się na wartościach solidarności Europejski Korpus Solidarności uzupełni istniejące praktyki rekrutacyjne na szczeblu krajowym i zapewni nowe możliwości młodzieży pochodzącej z innych grup niż te, które dotychczas korzystały z pomocy.

Osoby odbywające pracę, staż lub praktykę zawodową w ramach Korpusu otrzymają umowę o pracę sporządzoną zgodnie z krajowymi ramami regulacyjnymi państwa przyjmującego. Przewidziane zostanie wsparcie finansowe UE na pokrycie kosztów diet dla uczestników odbywających staże i praktyki zawodowe. Dodatkowe wsparcie będzie możliwe w przypadku młodych ludzi znajdujących się w trudnej sytuacji, którzy napotykają dodatkowe bariery przy wchodzeniu na rynek pracy (np. młode osoby żyjące w ubóstwie lub niepełnosprawne). Uczestnicy podejmujący pracę w każdym przypadku otrzymają umowę o pracę oraz wynagrodzenie zgodnie z lokalnymi przepisami ustawowymi, regulacjami i układami zbiorowymi. W związku z tym uczestnicy będą ubezpieczeni w ramach krajowych systemów zabezpieczenia społecznego. Aby osiągnąć wyniki prowadzące do integracji młodych uczestników Korpusu na rynku pracy, potrzebne będzie aktywne zaangażowanie publicznych służb zatrudnienia.

W ramach obu filarów – wolontariatu i pracy zawodowej – uczestnicy otrzymają zaświadczenie szczegółowo opisujące, czym się zajmowali podczas udziału w projekcie w ramach Korpusu. Komisja będzie także wspierać ocenę i walidację umiejętności, które uczestnicy zdobędą w Europejskim Korpusie Solidarności.

Wartością dodaną Europejskiego Korpusu Solidarności będzie stworzenie centralnego punktu dla działań solidarnościowych w całej Unii Europejskiej. Korpus będzie – we współpracy z państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami na szczeblu krajowym i unijnym – uzupełniał istniejące krajowe programy i wzmacniał je dzięki skoncentrowaniu instrumentów finansowych. Dzięki połączeniu elementów takich jak pojedynczy punkt kontaktowy, dwa filary działalności, efektywne i sprawne narzędzia selekcji i przydziału, świadczenia pieniężne, ubezpieczenia i certyfikacja, inicjatywa ta pozwoli młodym osobom na wyrażanie solidarności w całej Europie.

Organizacje uczestniczące⁵ będą mogły korzystać z Europejskiego Korpusu Solidarności i zatrudniać jego uczestników, wykorzystując te cenne zasoby, aby wzmocnić swoją działalność w terenie z pożytkiem dla obywateli i całego społeczeństwa. Dzięki przynależności do Europejskiego Korpusu Solidarności organizacje uczestniczące uzyskają większy wybór potencjalnych pracowników/wolontariuszy posiadających poszukiwane przez nie umiejętności. Mogą również odnieść korzyści z prezentowania odpowiedzialnego społecznie oblicza swoich organizacji lub przedsiębiorstw.

IV. Harmonogram i najważniejsze cechy Europejskiego Korpusu Solidarności

Podejście etapowe

Europejski Korpus Solidarności będzie tworzony stopniowo, w ścisłej współpracy z zainteresowanymi stronami na wszystkich szczeblach. Podczas pierwszego etapu, zapoczątkowanego przez niniejszy komunikat, młodzież pragnąca wyrazić zainteresowanie dołączeniem do Europejskiego Korpusu Solidarności będzie mogła to zrobić za pomocą specjalnej strony umożliwiającej rejestrację w ramach Europejskiego Portalu Młodzieżowego (<http://europa.eu/solidarity-corps>). Rejestracja będzie szybka i prosta. Pierwsze usługi, takie jak szkolenia i wsparcie językowe online, będą dostępne już podczas pierwszego etapu wdrażania.

Pierwszy etap będzie obejmował wykorzystanie istniejących programów i źródeł finansowania do wspierania staży w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności. Organizacje uczestniczące będą mogły ubiegać się o finansowanie projektów w ramach tych programów, co pozwoli im zatrudniać uczestników Europejskiego Korpusu Solidarności.

Wykaz poszczególnych możliwości finansowania obu filarów Europejskiego Korpusu Solidarności przedstawiono poniżej⁶.

a) Program Erasmus+ (wolontariat europejski)

Budżet wolontariatu europejskiego na rok 2017 przeznaczony na działania wchodzące w zakres Europejskiego Korpusu Solidarności wynosi około 58 mln EUR. Program prac Erasmus+ na 2017 r. umożliwi obecnemu systemowi wspieranie filaru Korpusu dotyczącego wolontariatu poprzez zapewnienie istotnej części swojej obecnej struktury i możliwości.

b) Program na rzecz zatrudnienia i innowacji społecznych

W ramach filaru dotyczącego pracy zawodowej Europejskiego Korpusu Solidarności program EaSI w 2017 r. uruchomi program pilotażowy wspierający transgraniczne zatrudnienie, opierający się na doświadczeniach inicjatywy „Twoja pierwsza praca z EURES-em” oraz wiedzy fachowej publicznych służb zatrudnienia. Zostanie utworzone

⁵ W kontekście inicjatywy Europejskiego Korpusu Solidarności termin „organizacja uczestnicząca” oznacza jakiegokolwiek podmiot publiczny lub prywatny, który włączy się w działania Europejskiego Korpusu Solidarności przez zapewnianie zatrudnienia uczestnikom Korpusu w ramach obu filarów inicjatywy. Europejski Korpus Solidarności jest otwarty na wszelkiego rodzaju podmioty, które zapewniają możliwości o charakterze wolontariackim lub zawodowym wchodzące w zakres Europejskiego Korpusu Solidarności i jego obszarów działania (np. organizacje pozarządowe, władze i organy publiczne, instytucje, przedsiębiorstwa).

⁶ Kwota określona w przypadku każdego programu obejmie także koszty uczestnictwa i usługi powiązane. Ponadto programy takie jak AMIF i Europa dla obywateli będą początkowo wspierać Europejski Korpus Solidarności poprzez szersze działania. W związku z tym wspomniane powyżej kwoty należy rozumieć jako maksymalny wkład w tę inicjatywę.

konsorcjum obejmujące wszystkie państwa UE, w skład którego wejdą organizacje pośredniczące, takie jak publiczne służby zatrudnienia, organizacje pozarządowe i instytucje szkoleniowe. Członkowie konsorcjum będą prowadzić działania informacyjne skierowane do młodzieży i pracodawców zainteresowanych wspieraniem działań solidarnościowych, zapewniać pomoc i doradztwo mające na celu kojarzenie zarejestrowanych młodych osób z pracodawcami, a także zapewniać wsparcie w zakresie szkoleń oraz poradnictwo związane z pracą w ramach Korpusu. Łączny proponowany budżet wynosi 14,2 mln EUR, a projekty mogłyby rozpocząć się w czerwcu 2017 r. Konsorcjum będzie wykorzystywać m.in. informacje o rynku pracy dotyczące wakatów zarejestrowanych i administrowanych przez publiczne służby zatrudnienia.

c) Program LIFE

W ramach programu beneficjenci wszystkich obecnie realizowanych projektów będą zachęceni do angażowania młodych osób z Europejskiego Korpusu Solidarności. W 2016 r. zostanie wystosowane szczegółowe zaproszenie do składania wniosków o wartości 2 mln EUR na rzecz sieci Natura 2000 – ogólnounijnej sieci chronionych obszarów przyrody – aby umożliwić staże uczestników Europejskiego Korpusu Solidarności w poszczególnych państwach. W 2017 r. będzie miała miejsce współpraca w ramach programów LIFE i Erasmus+, aby wzmocnić wymiar środowiskowy wolontariatu europejskiego i poszerzyć go o transgraniczne działania na rzecz środowiska i klimatu. Kolejne zaproszenie do składania wniosków dotyczących tak zwanych tradycyjnych projektów zostanie wystosowane w kwietniu 2017 r. i będzie zachęcać wnioskodawców do uwzględnienia w nich rozwoju i wsparcia sieci młodych wolontariuszy. Przeanalizowane zostaną również możliwości wpięcia filaru dotyczącego pracy zawodowej Europejskiego Korpusu Solidarności.

d) Program Europa dla obywateli

W ramach tego programu projektodawcy będą zachęceni do angażowania młodych osób zarejestrowanych w Europejskim Korpusie Solidarności. Dotyczy to projektów rozpoczynających się od sierpnia 2017 r. W 2018 r. zostanie wystosowane nowe zaproszenie do składania wniosków dotyczących dotacji na działanie uwzględniające dodatkowy wymóg, by wyłonione organizacje angażowały uczestników Europejskiego Korpusu Solidarności. W tym zakresie istotne będą projekty społeczeństwa obywatelskiego, stanowiące część tego programu. Szacunkowy budżet będzie wynosił do 3,5 mln EUR rocznie.

e) Fundusz Azylu, Migracji i Integracji

W 2016 r. co najmniej 9,5 mln EUR będzie dostępne do wykorzystania na projekty promujące integrację obywateli państw trzecich, a odnośne zaproszenie do składania wniosków będzie zachęcać do angażowania uczestników Europejskiego Korpusu Solidarności. Projekty mogłyby zostać uruchomione w połowie 2017 r. W 2017 r. wystosowane zostanie kolejne ważne zaproszenie do składania wniosków mające na celu wspieranie integracji obywateli państw trzecich. Jego priorytety będą się wyraźnie odnosić do Europejskiego Korpusu Solidarności. Projekty mogłyby zostać uruchomione pod koniec 2017 r.

f) Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego Od 2017 r. w ramach operacyjnej pomocy technicznej EFRR przyznana zostanie kwota 1 mln EUR, przeznaczona dla młodych Europejczyków w wieku od 18 do 30 lat, którzy będą gotowi uczestniczyć przez okres od 2 do 6 miesięcy w programie transgranicznym, transnarodowym lub

międzyregionalnym Interreg. Program ten będzie uzupełnieniem filaru dotyczącego wolontariatu Europejskiego Korpusu Solidarności i przyjmie formę pomocy udzielanej przez „partnerów projektu Interreg” przy konkretnym projekcie, bądź wsparcia danego programu Interreg przez „reporterów Interreg” poprzez promocję konkretnych wyników już zrealizowanych projektów.

g) Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) będzie wspierał projekty obejmujące elementy związane z rozwojem rolnictwa lub obszarów wiejskich, w które będą zaangażowani uczestnicy Europejskiego Korpusu Solidarności. Środki zarezerwowane na te projekty wynoszą 1,3 mln EUR z budżetu na rok 2016 oraz do 0,5 mln z budżetu na rok 2017. Wsparcie udzielone przez EFRROW będzie zwłaszcza uzupełniało filar dotyczący wolontariatu Korpusu Solidarności obejmujący działania w zakresie ochrony przyrody promowane w ramach programu LIFE.

h) Program w dziedzinie zdrowia

W 2017 r. beneficjenci dotacji na działalność będą zachęceni do korzystania z Europejskiego Korpusu Solidarności. Kwota około 60 000 EUR będzie dostępna dla organizacji pozarządowych w celu aktywnego angażowania uczestników Europejskiego Korpusu Solidarności w sektorze zdrowia. Na podstawie wyników ukierunkowanych działań informacyjnych skierowanych do zainteresowanych stron z sektora opieki zdrowotnej mogą powstać kolejne propozycje.

W drugim etapie, do 2020 r., nastąpi proces konsolidacji oraz sprawne wdrożenie Europejskiego Korpusu Solidarności z uwzględnieniem wkładu zainteresowanych stron. W odniesieniu do filaru dotyczącego pracy zawodowej rozważone zostaną możliwości finansowania w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Cały Europejski Korpus Solidarności (jego filar dotyczący wolontariatu oraz filar dotyczący pracy zawodowej) powinien być finansowany z własnej linii budżetowej w oparciu o odrębną podstawę prawną, która powinna zostać zaproponowana do wiosny 2017 r., oraz za pomocą ewentualnych korekt budżetowych w ramach obecnych ram finansowych. Komisja podejmie niezbędne kroki w tym zakresie.

Szeroki wachlarz działań

Młodzi ludzie będą mogli zaangażować się w szeroki zakres działań. Działania te mogą być związane z usługami świadczonymi w interesie ogólnym w obszarach takich jak edukacja i zajęcia dla młodzieży, zdrowie, integracja społeczna i na rynku pracy, pomoc w zaopatrzeniu w żywność i artykuły niespożywcze, budowa schronisk, budowa i renowacja obiektów oraz zarządzanie nimi, przyjmowanie migrantów i uchodźców, udzielanie im wsparcia oraz ich integracja, pojednanie pokonfliktowe, ochrona środowiska i przyrody bądź zapobieganie katastrofom naturalnym (z wyłączeniem natychmiastowej reakcji na katastrofy, która wymaga szerszego zakresu umiejętności specjalistycznych oraz szkolenia).

Zakres geograficzny Europejskiego Korpusu Solidarności będzie obejmował przede wszystkim Unię Europejską oraz, w odpowiednich przypadkach, inne państwa

uczestniczące w poszczególnych istniejących instrumentach finansowych wnoszących wkład do Europejskiego Korpusu Solidarności. Rejestracja będzie dostępna dla młodych ludzi, obywateli i rezydentów⁷ UE, w wieku od 17 do 30 lat. Faktyczne oddelegowanie w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności powinno mieć miejsce po ukończeniu 18 lat.

Wielojęzyczna strona internetowa z udoskonalonymi funkcjami oraz silna identyfikacja wizualna

Narzędzie rejestracji zgłoszeń do Europejskiego Korpusu Solidarności jest integralnym elementem Europejskiego Portalu Młodzieżowego i można je znaleźć przy pomocy wyszukiwarek internetowych. Młodzi ludzie mogą zgłosić swoje zainteresowanie, podając podstawowe dane osobowe, z zachowaniem pełnej zgodności z zasadami ochrony danych osobowych. Bardziej szczegółowe informacje konieczne do stworzenia bardziej kompleksowego profilu uczestników będą zbierane później.

Narzędzie rejestracji będzie dostępne w 24 oficjalnych językach UE i dostosowane do urzędów przenośnych. W momencie rejestracji młodzi ludzie będą mogli wskazać kraje, do których chcieliby zostać oddelegowani, preferencje w zakresie wolontariatu lub pracy, rodzaje działań, jakie ich interesują, oraz wiedzę i doświadczenie, jakie mogą wnieść do działalności Europejskiego Korpusu Solidarności.

Wszystkie organizacje uczestniczące lub reprezentujące je organizacje pośredniczące, które pragną prowadzić projekty poprzez Europejski Korpus Solidarności, zobowiązane są do przestrzegania zapisów Karty Europejskiego Korpusu Solidarności. Aby móc realizować takie projekty, organizacje te będą musiały przejść testy akredytacyjne bądź spełnić bardzo wysokie standardy jakości, w zależności od instrumentu wdrażającego. Będą mogły wówczas rozpocząć poszukiwania odpowiednich kandydatów wśród młodych ludzi zarejestrowanych w bazie danych Europejskiego Korpusu Solidarności. Stopniowo opracowywane będą materiały i narzędzia związane z oferowanymi usługami, takie jak dedykowane szkolenia, narzędzia do szkoleń językowych oraz certyfikacja.

Młodzi ludzie będą informowani na bieżąco oraz aktywnie wprowadzani w działania solidarnościowe. Aplikacja internetowa będzie doskonała, umożliwiając tworzenie społeczności osób uczestniczących w działaniach Europejskiego Korpusu Solidarności. Na etapie planowania znajduje się również wiele inicjatyw mających sprawić, by młodzi ludzie pozostawali zaangażowani w okresie pomiędzy rejestracją a pierwszym oddelegowaniem, takich jak elektroniczne biuletyny z najnowszymi informacjami o Europejskim Korpusie Solidarności oraz o wydarzeniach organizowanych przez przedstawicielstwa Komisji, do uczestnictwa w których zapraszani będą zarejestrowani użytkownicy. Planowane jest również stworzenie platformy internetowej, w ramach której uczestnicy Europejskiego Korpusu Solidarności, młodzi ludzie i organizacje, mogliby wymieniać się doświadczeniami.

Rozwijane będą narzędzia informatyczne mające pomóc uczestnikom Europejskiego Korpusu Solidarności w podtrzymywaniu wzajemnych kontaktów i w znajdowaniu

⁷ Dotyczy tylko filaru obejmującego wolontariat.

projektów oraz umożliwić organizacjom i organizacjom pośredniczącym⁸ selekcję uczestników do realizacji swoich projektów.

We wszystkich państwach członkowskich zostanie przeprowadzona wspierana przez silną identyfikację wizualną kampania informacyjna mająca na celu rozpowszechnianie informacji o Europejskim Korpusie Solidarności i wzbudzenie zainteresowania tą inicjatywą. Kampania będzie trwała przez cały rok 2017 i pozwoli, m.in., wyeksponować pierwsze staże w ramach Korpusu i doświadczenia uczestniczących w nich młodych ludzi i organizacji.

V. Podsumowanie: przygotowanie Europejskiego Korpusu Solidarności

Współpraca z zainteresowanymi stronami

Funkcjonowanie Europejskiego Korpusu Solidarności wymaga wsparcia wielu zainteresowanych stron, takich jak organy publiczne oraz stowarzyszenia działające na szczeblu międzynarodowym, europejskim, krajowym, regionalnym oraz lokalnym, sieci na szczeblu unijnym lub innym, organizacje pozarządowe oraz przedsiębiorstwa. Wymaga również ścisłej współpracy z tymi podmiotami. To właśnie zainteresowane strony podejmują działania związane z solidarnością oraz wolontariatem lub działania, które mogą odgrywać ważną rolę w zakresie integracji młodych ludzi w ramach stażu w Europejskim Korpusie Solidarności. Wiele państw członkowskich posiada długą tradycję i doświadczenia w zakresie wolontariatu, a sama Unia Europejska ma 20 lat doświadczenia w zarządzaniu wolontariatem europejskim, który ma charakter transgraniczny. Europejski Korpus Solidarności będzie korzystał z tych doświadczeń, nie zastępując funkcjonujących obecnie programów wolontariatu opracowanych przez państwa członkowskie. Celem jest określenie niezaspokojonych potrzeb, zwiększenie liczby udanych projektów oraz zaangażowanie większej liczby organizacji.

W celu przygotowania pierwszego etapu funkcjonowania Europejskiego Korpusu Solidarności Komisja rozpoczęła już działania informacyjne. Odbyły się również ukierunkowane konsultacje. Niniejszy komunikat oparty jest na wniesionym przez nie wartościowym wkładzie merytorycznym.

Większość respondentów wyraziła poparcie dla Europejskiego Korpusu Solidarności i podkreśliła jego znaczenie we wspieraniu integracji, propagowaniu solidarności europejskiej i międzypokoleniowej, promowaniu wspólnych wartości, ograniczaniu tendencji nacjonalistycznych oraz w ogólnym umacnianiu koncepcji obywatelstwa. Kluczowe kwestie, na które zwrócono uwagę, dotyczyły (i) potrzeby wdrażania w sposób stopniowy, (ii) potrzeby uzupełniania – poprzez zaspokajanie niespełnionych potrzeb – istniejących programów, zamiast ich powielania, (iii) potrzeby udostępniania młodym ludziom większej liczby możliwości poprzez zapewnienie odpowiedniego finansowania oraz zwiększanie jego skali i zakresu, (iv) silnej potrzeby utworzenia integracyjnego i egalitarnego Europejskiego Korpusu Solidarności, wspierającego udział mniejszości oraz grup podatnych na zagrożenia, (v) potrzeby odpowiednio opracowanych szkoleń oraz jasno określonej certyfikacji potwierdzającej nabycie umiejętności, (vi) rzetelnego lecz niezbiurokratyzowanego procesu akredytacji oraz (vii) potrzeby zapewnienia, aby wolontariat stanowił uzupełnienie pracy płatnej, zamiast ją zastępować.

⁸ W przypadku filaru dotyczącego pracy zawodowej przydział będzie się odbywał wyłącznie za pośrednictwem wybranych partnerstw obejmujących publiczne służby zatrudnienia.

Przedstawiciele organów krajowych, z którymi przeprowadzono konsultacje, podkreślili potrzebę opracowania czytelnej strategii Europejskiego Korpusu Solidarności, która mogłaby skupiać się na niesieniu pomocy osobom potrzebującym. W związku z tym potrzeby oraz postulaty lokalnych społeczności mogą stanowić ważne kryterium jakości w zakresie kwalifikowalności projektów. Stowarzyszenia, z którymi się skonsultowano, głównie na szczeblu europejskim, wyraziły również sugestię stworzenia wirtualnej sieci organizacji uczestniczących w celu wymiany doświadczeń oraz dobrych praktyk. Poszczególne organizacje pozarządowe postrzegają Europejski Korpus Solidarności jako wielką szansę Europy na odnowienie idei wolontariatu wśród młodych ludzi. Organizacje pozarządowe podkreśliły również potrzebę wsparcia finansowego, tak aby Europejski Korpus Solidarności był dostępny dla organizacji pozarządowych, zarówno lokalnych, jak i ogólnokrajowych, oraz potrzebę utworzenia wspólnego portalu internetowego dla tego programu. Wysunęły one również sugestię, aby zapytać organizacje uczestniczące o ich szczegółowe potrzeby.

W trakcie wszystkich etapów tworzenia Europejskiego Korpusu Solidarności oraz jego działania będzie prowadzony wzmożony dialog z zainteresowanymi stronami. Dialog ten będzie promowany za pomocą opracowanej specjalnie w tym celu kampanii medialnej, skierowanej głównie do młodych ludzi. Komisja zwróci się również do państw członkowskich UE oraz innych organizacji działających w obszarze solidarności, aby upewnić się, czy Europejski Korpus Solidarności stanowi uzupełnienie istniejących obecnie programów w tym obszarze.

Monitorowanie postępów prac oraz współpraca z instytucjami UE

Komisja Europejska będzie uważnie monitorować poziom zainteresowania uczestnictwem w Europejskim Korpusie Solidarności, rzeczywistą liczbę staży oraz sektory, w których prowadzone są działania oparte na zasadzie solidarności, biorąc pod uwagę główny cel, polegający na tym, by młodzi ludzie z całej Europy zainteresowani inicjatywą mieli równe szanse na udział w działaniach Europejskiego Korpusu Solidarności, oraz by przydzielane im były oferty zgodne z zapotrzebowaniem.

Komisja Europejska będzie podejmować nieustanne starania, aby rozwinąć projekt Europejskiego Korpusu Solidarności w oparciu o czynne zaangażowanie zainteresowanych stron, państw członkowskich oraz instytucji europejskich, a także ściśle współpracę z nimi.

Kluczowa rola Parlamentu Europejskiego, Rady i państw członkowskich:

- wsparcie idei Europejskiego Korpusu Solidarności na najwyższym szczeblu;
- zachęcanie organizacji oraz organów krajowych do pełnego zaangażowania się w działania mające na celu określenie możliwości dla uczestników Europejskiego Korpusu Solidarności oraz wnoszenie wkładu w projekty go wspierające;
- analiza perspektyw finansowych Europejskiego Korpusu Solidarności, także poprzez programy wspólnego zarządzania;
- promowanie wraz z Komisją Europejską wspólnych wartości, na których opiera się działanie Europejskiego Korpusu Solidarności;
- wspieranie dalszego rozwoju Europejskiego Korpusu Solidarności.

